

og overlevering knyttet til moserne, har forfatteren også fundet plads til en omtale af de økonomiske fordele og ulemper, tørveproduktionen medførte for landbefolkningen. Endelig bringes som afslutning en kort omtale af tørveproduktionen i nutiden.

Forfatteren har bygget sin fremstilling overvejende på trykt materiale og har gjort et stort arbejde med at samle de spredte oplysninger, som i stort tal er citeret og refereret. I betragtning af kildematerialets art kunne mange citater og referater dog være udeladt. I stedet for at virke oplivende tynger de ved deres mængde. En fremstilling, der i højere grad fremstod som en bearbejdelse af kilderne i stedet for en sammenstykning af disse — som her for visse partiers vedkommende — ville være blevet mere overskuelig og ville, takket være de mange kildehenvisninger, have haft samme værdi for den, der måtte ønske at arbejde videre med emnet.

Thorkild Korsgaard.

T. Vogel-Jørgensen: Berlingske Tidende gennem 200 Aar. 1749—1949. Bd. I. (1749—1849) og bd. III, 1. halvbind (aktstykker, kildehenvisninger, noter m. m.). 1949. (Berlingske Forlag).

Det nye værk om Berlingske Tidende tegner til at blive en værdifuld forøgelse af dansk pressehistorisk litteratur. Det bygger på en grundig gennemgang af selve bladet, suppleret med undersøgelser i Rigsarkivets materiale og i bladets eget, for den ældste tid noget magre arkiv. Forf. har tidligere dokumenteret sine personalhistoriske interesser, og det med megen flid og omhu udarbejdede værk bringer en række nye oplysninger om det førende hovedstadsblad gennem 200 år. En væsentlig plads indtager redegørelsen for grundlæggeren af de Berlingske aviser, den tyskfødte bogtrykker E. H. Berling. At denne var en fremragende fagmand og en initiativrig forretningsmand, der lagde alle konkurrenterne langt bag sig, kan ikke benægtes. Dog føler man sig ikke helt overbevist af forf.s argumentation for, at han også var den fødte journalist. En anden hovedperson i det nu udsendte 1. bind af værket er red. M. L. Nathanson, der tiltrådte redaktionen i 1838 og moderniserede bladet. Også ved skildringen af hans indsats tillægges der ham en større glorie, end der rettelig tilkommer ham. Flere af de forbedringer, der indførtes ved de Berlingske aviser, var forlængst gennemført ved andre københavnerblade som »Fædrelandet« og »Kjøbenhavnsposten«. Det gælder navnlig den journalistiske behandling af en række indrepolitiske problemer som statsbudgettet, skattepolitik m. m. Den skævhed i fremstillingen, der herved opstår, skyldes først og fremmest manglen af en almindelig dansk pressehistorie. På den anden side er det klart, at Vogel-Jørgensens store værk vil blive et meget nyttigt og uundværligt forarbejde for den historiker, der engang skal påtage sig den krævende opgave at udarbejde en stor og alt omfattende dansk pressehistorie.

Harald Jørgensen.

Sven Waxell: Vitus Berings eventyrlige opdagerfærd 1733—1743. 139 sider. 1948. (Rosenkilde og Baggers Forlag).

1728 opdagede Vitus Bering det efter ham opkaldte stræde og fastslog dermed, at Asien og Nordamerika var adskilt af hav. Allerede 1733 udsendte den